

Simon Assaf

Syrien: Hoppfulla tecken

Ur *Socialist Review* nr 412, april 2016

Den syriska regimens återerövring av Palmyra, den historiska stad som Isis intog förra sommaren, har hälsats som en betydande seger och ett rättfärdigande av Rysslands intervention i Syrien. Med en skicklig manöver tillkännagav så Putin, en viktig allierad till Assad, att han skulle reducera sina militära styrkor i Syrien – ett drag i syfte att minska spänningarna med Turkiet och väst.

En begränsad vapenvila mellan en del rebellstyrkor och regimen, som stormakterna var med om att driva igenom, gjorde det möjligt för regimen att inta Palmyra. Detta är ett hårt slag mot Isis, som börjar svikta under ständiga militära offensiver.

Nu pågår en kapplöpning mellan regimen och kurdiska styrkor, tillsammans med västligt stödda syriska rebeller, om att inta Raqqa, *de facto* huvudstad för Isis i Syrien. Ryskt stridsflyg spelade en avgörande roll i offensiven mot Raqqa och är redo att sättas in igen om vapenvilan bryter samman. Vapenvilan syftar till att bana väg för fredssamtal mellan rebellerna och regimen och har av västmakterna utformats för att skydda regimen – även om man inte är enig om framtiden för Assad.

Rysslands mål är att trygga sin flottbas i Medelhavet; USA vill stabilisera landet och driva bort de islamistiska rebeller som framträtt som viktiga delar av upprorssidan. Bägge imperierna agerar tillsammans, trots den rivalitet som existerar, för att krossa de islamistiska rörelserna. Målen med fredssamtalen är att hamra fram en kompromiss, som kan garantera regimen framtid.

En annan viktig händelse är att de syriska kurderna i PYD, som kontrollerar många av de kurdiska områdena, utropat autonomi från resten av Syrien. Denna åtgärd, som länge utgjort ett krav från kurderna i regionen, har ökat spänningarna med Turkiet, som starkt motsätter sig självständighet för kurderna, och skapat en allians med den regim man en gång bekämpade. PYD har, genom att förena sig med regimen och liera sig med USA i östra Syrien och med Ryssland i västra Syrien, skapat en bräsch i den enighet mellan araber och kurder som fanns tidigare under upproret.

Många rebeller anklagar nu kurderna för att understödja regimen offensiv mot dem på strategiskt viktiga försörjningsleder till rebellkontrollerade områden i Aleppo. Brytningen mellan dessa rebellgrupper och kurdiska styrkor har sina rötter i den syriska oppositionens vägran, när upproret startade, att erkänna kurdernas rätt till självbestämmande.

En annan viktig spricka håller på att uppstå mellan moderata rebeller och islamister i de områden där en partiell vapenvila råder. Jabhat al-Nusra, den islamistiska rörelse som blivit en av de mest effektiva rebellgrupperingarna, försöker upplösa återstoden av de folkliga råd, som växt fram under upproret. Nusra-fronten, en rörelse med rötter i revolutionen, försöker positionera sig som enda maktinstans i de rebellområden där man är närvarande. Detta har lett till att man hamnat på kollisionkurs med andra grupper och det folkliga motståndet.

Jabhat al-Nusra

Mitt i malströmmen av krig och strider mellan olika grupper syns små men viktiga tecken på att det folkliga motståndet är på väg att göra sig hört i ruinerna. Fredagsprotesterna, som var vanliga under de första månaderna av revolutionen, börjar åter locka ett större antal. Folk har utnyttjat de avtagande stridigheterna till att föra fram de ursprungliga parollerna för revolutionen. Även om de protesterna är blygsamma och har att tampa med oerhört starka krafter utgör de tecken på att Arabvåren åter börjar göra sin stämma hörd.

I Egypten förekommer åter strejker och protester. I Jemen har miljontals utnyttjat en frist i den saudiska bombkampanjen för att åter gå ut på gatorna och kräva ett slut på kriget. Och ytterst betydelsefullt är att arbetare i Iran i en protest mot åtstramningarna börjar ge uttryck för stort missnöje med Irans inblandning i kriget i Syrien. Demonstranterna har börjat ropa ”Bort med tassarna från Syrien och tänk på folket i Iran i stället”.

Dessa glimtar av Arabvåren visar att de djupa underliggande orsakerna till revolutionen förblir olösta och att revolutionen inte kuvats, trots våld, krig och förtryck och rivaliserande imperialistiska maktens manövrer.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips:

[Vänsterpress om Mellanöstern – april 2016](#)

Ashley Smith: [Syriens revolutionärer återvänder till gatorna](#)

[Kurdisk PYD-ledare: Tiden har visat att vi hade rätt](#) (intervju med Salih Muslim Muhammed)

Sveriges Radio 18/4: [Eldupphöret hotat i Syrien – rebellgrupper förbereder anfall](#)